

ՀԱՅ ԱՐՁԱՆԱԳՈՐԾ

Անդիմիս նախորդ եռօրյա մէջ ծանուցանելով Պ. Յակոբ Փափազեանի վճենտի-
կէն վերադարձն յայտնել էինք սաեւ որ իր ուսած արուեստը կատարելագործելա-
եւ վերջնական վկայագիր մը ստանալու համար, կարեւոր է որ Հռոմի քանդակա-
գործութեան ակադեմիան մտնէ եւ գննէ երկու տարի եւս աշխատի: Այդ՝ այս
նպատակին հասնելու համար առ նուազն մէկ տարուան ծախսը գումարի մը պէտք ու-
նի, երկրորդ տարուան ինք առանձին շահելու յուսալով: Բայց այս ծախքն ի՞նչպէս հա-
րել: Խմբագրութիւնն արժան կ'ըստէ մի քանի միջոցներ առարկել Հայ ուսումնասէր
Հասարակութեան, Առաջին միջոցն է ունեւոր անձի մը կողմէ ծեռնսուածիւն կամ 50-
60 ոսկւոյ փոխատուածիւն, երկրորդ միջոցն է հանգանակութիւն, իսկ երրորդն՝ արուես-
տասէր անձերու կողմէ յանձնարարութիւններ՝ յանձնարարողներու կիսարձանն լուսա-
նկարներու վրայ լինելու, եւ կամ ուրիշ արուեստի վերաբերեալ գործեր Հռոմէն հայտնա-
թուելու պայմանաւ: Պ. Յակոբի կողմէ, մէն մի գործի գնոյն առ հաշիւ անոր կանխա-
վճար մ'ընելով: Այս վերջին միջոցն աւելի գործնական կ'երևի, քաւական է որ մի երկու
անձեր գտնուին քաղքիս մէջ իրենց անդրին կամ ուրիշ գործ մը ապսպրել տալու եւ
կանխաւ վճար մ'ընելու յօժարամախ:

Յուսալի է որ մեր այս կողմէն անխելի չմնար, եւ Պ. Յակոբ կը յաջողի հոկտեմ-
բերի վերջերը համապայ ելնել դէպ ի Հռոմ եւ արձանագործութեան վարպետ դառնալով
պատիւ բերել իր Ազգին:

ԱՐՄԵՆ. ՄԱՄՈՒՂ

ԵՄԱՆՈՒՅՈՒՄՔ

Փարիզ, 5 հոկտ. 1899

Խմբագիր Տէր,

«Համաշարան» գրական և գիտական ամսաթերթը, որ պիտի հրատարակուէր մեր
խմբագրութեան տակ և ծախքերով այս ամսոյ սկիզբը, մեզմէ անկախ պատճաններով
մեկ ամիսի չափ ոռչ լոյս պիտի տեսնէ: — Աստորիոյ և Պոզնիարիոյ միջեւ ձանա-
պարհներու փշմանալովը երկարադիկներու երբեւեկոքիւնը զժողաբացած լինելով, մեր
քերթին տպագրական տառերը՝ մեր կարծած ժամանակէն գրեթէ մեկ ու կէս ամիս յետոյ
մեզ պիտի ժամանեն:

Կը խնդրենք հրատարակել հաճիր այս երկտողը հայ հասարակութեան և մեզ արդեն
բաժանող զրոյի փոքրացողներու ո՛ր և է կանխածանցի տեղի լը տալու համար:

Մեր նոր հասցեն է՝ Rédaction «HAMALSARAN»,

3, Place Monge, 3, Paris

Խմբագիրներ ՅՈՎԱ. ՇԱԽԱՐՇ Մ. ՊԱՆՏՄԱՐԵԱՆ

Կը խնդրուի՝ որ և է ԳԻՐԻՔ կամ ՆԱՄԱԿ, և ԴՐԱՄ
ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ «ԲԱԶՄԱՎԷՊԻ», յղել ՈՒՂՂԱԿԻ
Հետեւեալ Հասցէին:

RÉDACTION DE LA REVUE «PAZMAVEB»
St. LAZARE VENISE (ITALIE)

Մ ԱՆՔ իրեց հեղինակած կամ հրատարակած գիրքերէն կը ղրկեն մեզ, Արտէհեալ խմբագրատան մէջ ծախուելու համար. Որպէս զի թէ՛ իրենք աւելորդ մեղուիլուն կրած չլինին ղրկելու համար և թէ՛ մենք ալ ոեւէ պատասխան մը իրենց գրելու համար, այդպիսի վաւարակութիւնով ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք հետեւեալ տողերին վրայ.

Նոր գիրք մը հրատարակողը մասն Զ օրինակ անկէ պէտք է ղրկէ մեզ, ամոր հրատարակութիւնը լրագրական տպիրութեան հասմանա ծախուելու համար Արտէհեալ մէջ «Նոր հրատարակութիւններ» վերնագրին տակ: Իսկ եթէ կուզէ մասն որ եղան վրէժն ծախու գտնուի Արտէհեալ խմբագրատան մէջ, պէտք է որ մասնաւոր մասնակով մը իմացունէ մեզ իր պայմաններն և մեր համութիւն ստանալէ յետոյ ղրկէ մեզ մաս ծախուելու համար: Ել խմբիցն որ ոչ որ վաւարակ մեզ պարպիսի գրականաւական յանձնարարութիւն անել, առանց մեր հաւանութիւն տապաս լինելու, Կախաւական պարագայի մէջ, իրենց ղրկածի համար ոեւէ պատասխան տալու պարտաւոր չենք համարել զմեզ: — Մեզ յայտնուիլը պայմաններն են.

1. Գրքին զինք քանի՞ է Մարտէլի մէջ ծախելու համար: Եւ որովհետեւ ընդհանրապէս Մարտէլին դուրս զանազան տեղերէ զմեզ կուգուին այդ գիրքեր, հարկ կը լինի Մարտէլի համար մշակուած զմեզ վրայ աւելցունել մասն փոստի ծախքը:

2. Ինչ զեղք կը լինի խմբագրութեան համար եթէ կանխավճարով ուզենք զմեզ. և ինչ զեղք կը լինի եթէ յանձնարարութեան միայն ընդունիլ ուզենք (այսինքն ծախուածին միայն ստակը տալու, իսկ չծախուածը իր տիրոջ վերադարձնելու պայմանով փոստի ծախքերը տիրոջ հաշուին անցնելով): — Հասցէ՝ M. PORTOUKALIAN, Rédacteur du journal Arménia. MARSEILLE (France).

L'Institut Lazareff des langues Orientales, à Moscou.

ANNONCE

à propos d'une édition phototypique d'un Evangile Arménien manuscrit,
écrit sur parchemin en l'an 887.

Parmi les manuscrits arméniens dans la bibliothèque de l'Institut Lazareff des Langues Orientales se trouve le plus ancien de ceux que l'on connaît jusqu'à nos jours. Il en a été fait plusieurs fois mention dans diverses descriptions de manuscrits arméniens et dans les ouvrages traitant spécialement de la paléographie arménienne; on a même fait à ce sujet des recherches spéciales. Le manuscrit renferme les Quatre Evangiles et porte dans le catalogue imprimé de la bibliothèque de l'Institut Lazareff le numéro 1111. Il fut écrit sur parchemin en gros caractères de Mesrob, en l'an 836 de l'ère Arménienne et en l'an 837 après Jésus Christ.

Etant le plus ancien manuscrit arménien cet Evangile est d'une grande importance au point de vue de la paléographie arménienne et surtout pour l'étude critique du texte du Nouveau Testament, en vue des variantes qui s'y trouvent en grand nombre; l'orthographe offre aussi un grand intérêt.

Le Conseil des Classes Spéciales de l'Institut Lazareff, convaincu depuis longtemps de l'importance pour la science de ce monument de la langue écrite d'autant de plus de mille ans, avait songé, il y a trois ans, à imprimer le texte en entier avec les explications nécessaires. Cependant, considérant qu'en éditant ce manuscrit unique en son genre, il était nécessaire d'en conserver avec la plus scrupuleuse exactitude toutes les particularités dans leurs moindres détails, afin de donner aux spécialistes qui s'adressent sans cesse à la direction de l'Institut Lazareff pour obtenir communication de l'original, la possibilité d'avoir entre les mains pour leurs recherches un facsimile tout à fait exact, le Conseil a décidé de publier tout le manuscrit en phototypie.

L'édition phototypique comprend 329 feuilles, c'est-à-dire 453 pages in 4° grand format, sur magnifique papier. Le livre renferme une préface détaillée. L'ouvrage n'est publié qu'à un nombre limité d'exemplaires.

Prix du livre avec le port dans l'Empire Russe—20 roubles (23 roub. contre remboursement); et 60 francs dans les autres pays. S'adresser: à l'Institut Lazareff des Langues Orientales, Moscou.

ԲԱՆԱՍԵՐ. — Նոստիպ քանապիրա-
կան հանգէս:

Պիմն է 20 ֆր. — Հասցէ՝ M. BASMDJIAN.

(112. B-d. Rochechouart)

PARIS

Հրապարակաւ կը յայտնենք մեր շնորհակալու-
թիւնն առ Մեծապատիւ Գ. Ալամիան, որ հան-
ցաւ շնորհով մասնադարձարմիս իւր հետեւեալ ծը-
կախութիւնը. Ուսումնայինքն լեզուի, Ա. Բ. Գ.
զիրոյ. — Բանաստեղծութիւններ — իմ հեանքի ղրկա-
ւոր շնորհքը. — Հայկական նշաններէ մասն. — Երգե-
լար. — Անտիկ. — Սերէն նշաններ. — Ոսկի մկնիկ
(Ա. Գուշկիմ): Մատենադարանային
Զ. Վ. ՀԱՅԱՆԻՍ

Հ. Ս. ԵՐԵՄԵԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԲԱՌԳԻՐՔ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

Indocti discant et ament
meminisse periti.

Տղեր՝ սորվե՛ք, և չխուսե՛ք
իշխե՛ն.

Hénault

ՎԵՆԵՏԻԿ - Ի Ս. ՂԱԶԱՐ

1900

ԱՌԱՐՏԱԾ Է ԲԱՌԱԳՐՔԻՍ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ

ԳԻՆՆ Է ՁԲ. 15